

Asylsøkere og flyktninger

Psykososial omsorg ved pandemier

Hvorfor er asylsøkere og flyktninger ekstra sårbare ved et pandemiutbrudd?

- Mindre tilgang til informasjon og media grunnet begrensede norskkunnskaper
- Mindre sosialt nettverk
- Mindre kjennskap til norsk kultur og det norske samfunnet
- Større skepsis til myndigheter
- Tidligere traumatiske hendelser
- Større risiko for å utvikle alvorlige stressreaksjoner og psykiske plager som følge av smittesituasjonen og ved karantene/isolasjon

Hva øker faren for alvorlige stressreaksjoner?

- Erfaringer fra hjemland, transitt, flukt:
 - Separasjon fra, tap av og bekymring for familie og nettverk
 - Begrenset tilgang til mat, rent vann, medisiner
 - Kontroll og undertrykkelse fra myndighetene, portforbud
 - Pandemiutbrudd
 - Restriksjoner for å begrense smitte – tap av kontakt med viktige andre
 - Mangel på smittevernsutstyr, enkelte matvarer og medisiner – begrenset tilgang til viktige ressurser
 - Karantene- og isoleringstiltak – ligner på kontroll og undertrykkelse
 - Når situasjonen minner om tidligere hendelser, fare for funksjonstap og retraumatisering
-

Asylsøkere på mottak – ekstra belastninger

- Trangboddhet, uviss fremtid, uvirksom ventetid
- Asylintervju utsatt på ubestemt tid, mulig lengre ventetid
- Bortfall av fellesaktiviteter, informasjonsmøter og permisjoner
- Barnebase stengt eller med begrenset tilbud
- Bekymring for egen helse, familie i hjemland/tredjeland
- Frykt for smitte fra andre mottaksbeboere

Asylsøkere på mottak – hva trenger de?

- Gi informasjon på beboernes egne språk om sykdommen, symptomer, smittemåter og hvordan de kan beskytte seg selv og andre mot smitte.
 - Tilrettelegg for smittebegrensning i mottaket.
 - Vær tilgjengelig for dem som har spørsmål og behov for veiledning.
 - Bruk tolk ved behov.
 - Tilrettelegg for telefonkontakt og digital kommunikasjon med familie og venner, helsetjenesten, utlendingsmyndighetene.
 - Barnefamilier trenger ekstra oppfølging når barnebase og skole er stengt.
 - Psykoedukasjon og reguleringshjelp - stressmestring
 - Asylmottak kan søke UDI om [ekstraordinært driftstilskudd knyttet til koronavirus-utbruddet](#) (til hygienetiltak, erstatningsboliger, matforsyning, transport, diverse andre tiltak).
-

Bosatte flyktninger i kommunen – ekstra belastninger

- Store endringer i tjenestetilbud og hverdagsliv
- Introduksjonprogram: utsatte/alternative løsninger
- Stengte barnehager og skole – særskilt utfordrende for nyankomne flyktningsfamilier
- Redusert kontakt med tjenestetilbudet: booppfølging, barnefaglig kompetanse og hjelp m.m.
- Usikkerhet og forlenget ventetid: Fornyelse av oppholdstillatelse, reisedokumenter, søknad om permanent opphold, familieegjenforening,
- Bekymring for egen helse, nærstående i opprinnelsesland eller på flukt
- Ofte lite kontakt med majoritetsbefolkningen – avstanden økes ved karantene/isolasjon

Bosatte flyktinger i kommunen – hva trenger de?

- Gi informasjon på flyktingenes egne språk og via kanaler de bruker, om sykdommen, symptomer, smittemåter og hvordan de kan beskytte seg selv og andre mot smitte.
 - Vær tilgjengelig for dem som har spørsmål og behov for veiledning, og ta selv kontakt med familiene i kommunen/bydelen.
 - Bruk tolk ved behov.
 - Tilrettelegg for telefonkontakt og digital kommunikasjon med familie og venner, helsetjenesten, utlendingsmyndighetene.
 - Barnefamilier trenger ekstra oppfølging når barnebase og skole er stengt.
 - Psykoedukasjon og reguleringshjelp - stressmestring
 - Vær tydelig på at oppholdssituasjonen ikke berøres av pandemien.
 - Hjelp familiene med å se hvordan de kan bidra inn i felleskapet.
-

Oppsummert: anbefalte tiltak

- Informasjon om smitte/sykdom og tilgang til helsetjenester
- Tilrettelegging for smittevernstiltak, praktisk bistand til innkjøp m.m.
- Informasjon om utlendingssak og aktuelle regelendringer, endrede fremgangsmåter, ventetid o.l.
- Bistand til kontakt med familie og tjenesteapparat ved behov
- Ekstra fokus på barnefamilier og enslige mindreårige asylsøkere/flyktninger
- Sosial støtte, tilgjengelighet
- Stressmestring